

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Suwałkach na podstawie art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz.U. z 2024 r. poz. 928) udostępnia informacje związane z procedurą dokonywania zewnętrznych zgłoszeń naruszeń prawa.

Kanały komunikacji przyjęte w Samorządowym Kolegium Odwoławczym w Suwałkach do dokonywania zgłoszeń zewnętrznych

Zgłoszenie może zostać przekazane w formie pisemnej.

Zgłoszenie w formie pisemnej należy przekazać:

- 1) pocztą na adres do korespondencji: Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Suwałkach, ul. Gen. K. Pułaskiego 73, 16-400 Suwałki, z dopiskiem „zgłoszenie zewnętrzne” lub
- 2) za pośrednictwem e-mail na adres: sygnalista@skosuwalki.pl,
- 3) ustnie – podczas bezpośredniego spotkania z upoważnioną osobą, zorganizowanego w terminie 14 dni od otrzymania od Sygnalisty wniosku o taką formę zgłoszenia. Wniosek o przyjęcie zgłoszenia ustnego należy złożyć za pośrednictwem e-maila: sygnalista@skosuwalki.pl lub telefonicznie pod nr telefonu 087-566-36-61.

Kolegium nie przewiduje możliwości wnoszenia zgłoszeń anonimowych.

Warunki objęcia Sygnalisty ochroną

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Suwałkach umożliwia dokonywanie zgłoszeń zewnętrznych za pośrednictwem wymienionych powyżej kanałów komunikacji, w sposób zapewniający Sygnaliście ochronę od chwili zgłoszenia pod warunkiem, że:

- 1) Sygnalista działał w dobrej wierze, tj. miał uzasadnione podstawy sądzić, że informacja będąca przedmiotem zgłoszenia jest prawdziwa w momencie dokonywania zgłoszenia,
- 2) zgłoszenie stanowi informację o naruszeniu prawa, przez którą ustawa o ochronie sygnalistów rozumie informację, w tym uzasadnione podejrzenie dotyczące zaistniałego lub potencjalnego naruszenia prawa, do którego doszło lub prawdopodobnie dojdzie w podmiocie prawnym, w którym sygnalista uczestniczył w procesie rekrutacji lub innych negocjacji poprzedzających zawarcie umowy, pracuje lub pracował, lub w innym podmiocie prawnym, z którym sygnalista utrzymuje lub utrzymywał kontakt w kontekście związanym z pracą, lub informację dotyczącą próby ukrycia takiego naruszenia prawa.

Z ochrony przewidzianej dla Sygnalisty nie korzysta osoba dokonująca zgłoszenia w złej wierze. Takiej ochronie nie podlegają również Sygnaliści, którzy przy dokonywaniu zgłoszenia podają celowo i świadomie błędne lub wprowadzające w błąd informacje.

Podstawowe zasady postępowania ze zgłoszeniami zewnętrznymi

- 1) potwierdzenie wpływu zgłoszenia na podany adres kontaktowy,
- 2) wstępna weryfikacja zgłoszenia,
- 3) zwrócenie się do Sygnalisty na podany przez niego adres do kontaktu o udzielenie dodatkowych wyjaśnień jeśli wystąpi taka konieczność,
- 4) podjęcie działań następczych w Kolegium lub też przekazanie sprawy innemu właściwemu organowi publicznemu, jeżeli inny organ publiczny jest właściwy do podjęcia działań następczych,
- 5) przekazanie Sygnaliście na adres podany do kontaktu informacji zwrotnej w terminie nieprzekraczającym 3 miesięcy od dnia przyjęcia zgłoszenia, a w uzasadnionych przypadkach w terminie nieprzekraczającym 6 miesięcy od dnia przyjęcia zgłoszenia. Informacja zwrotna zawiera informację na temat podjętych lub planowanych działań następczych przez Kolegium i określa przyczyny takich działań.

Zasady poufności tożsamości Sygnalisty

Do przyjmowania zgłoszeń oraz podejmowania działań następczych dopuszczone będą tylko osoby, które są do tego upoważnione oraz są zobowiązane do zachowania tajemnicy w zakresie

informacji i danych osobowych uzyskanych w ramach przyjmowania i weryfikacji zgłoszeń zewnętrznych lub podejmowania działań następczych.

Zasady przetwarzania danych osobowych

Zasady przetwarzania danych osobowych zawiera klauzula informacyjna o zasadach przetwarzania danych osobowych Sygnalisty w zakresie przyjęcia zgłoszenia oraz przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego na gruncie ustawy z dnia 14 czerwca 2024r. o ochronie sygnalistów.

Charakter działań następczych podejmowanych w związku ze zgłoszeniem zewnętrznym

Działania następcze podejmowane wskutek zgłoszenia zewnętrznego mają na celu weryfikację prawidłowości informacji zawartych w zgłoszeniu i podjęcie prawnie adekwatnych działań następczych zmierzających do zapobieżenia lub usunięcia skutków naruszenia prawa.

Środki ochrony prawnej Sygnalisty

Jeśli podmiot, którego zgłoszenie dotyczy dopuścił się wobec Sygnalisty, a także osoby pomagającej mu w dokonaniu zgłoszenia lub osoby powiązanej z Sygnalistą, działań odwetowych, których otwarty katalog zawiera art. 12 i art. 13 ustawy o ochronie sygnalistów, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 1 działa w sposób uporczywy, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3 (art. 55 ustawy o ochronie sygnalistów). Sygnalista, wobec którego dopuszczono się działań odwetowych, ma prawo do odszkodowania w wysokości nie niższej niż przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w poprzednim roku, ogłaszane do celów emerytalnych w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, lub prawo do zadośćuczynienia (art. 14 ustawy o ochronie sygnalistów). Ciężar dowodu, że podjęte działanie nie jest działaniem odwetowym spoczywa na stosującym tego rodzaju działanie (12 ust. 3 ustawy o ochronie sygnalistów). Sygnalista nie może zrzec się ochrony wynikającej z zakazu działań odwetowych, nie może także przyjąć na siebie odpowiedzialności za szkody wynikłe z dokonania w dobrej wierze zgłoszenia lub ujawnienia publicznego. Takie zrzeczenie się, stanowiące oświadczenie woli o zrzeczeniu się prawa podmiotowego, byłoby nieważne jako sprzeczne z art. 17 ustawy o ochronie sygnalistów.

Osobie fizycznej zgłaszającej lub ujawniającej publicznie informację o naruszeniu prawa uzyskaną w kontekście związanym z pracą (Sygnaliście) przysługuje na powszechnych zasadach nieodpłatna pomoc prawna i nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, świadczone na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2015r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej. Nieodpłatna pomoc prawna jest organizowana przez powiat/miasto na prawach powiatu, który jest właściwy dla miejsca zamieszkania.

Ochrona sygnalisty przed ponoszeniem odpowiedzialności

Zgodnie z art. 16 ustawy z dnia 14 czerwca 2024r. o ochronie sygnalistów dokonanie zgłoszenia lub ujawnienia publicznego nie może stanowić podstawy odpowiedzialności, w tym odpowiedzialności dyscyplinarnej lub odpowiedzialności za szkodę z tytułu naruszenia praw innych osób lub obowiązków określonych w przepisach prawa, w szczególności w przedmiocie zniesławienia, naruszenia dóbr osobistych, praw autorskich, ochrony danych osobowych oraz obowiązku zachowania tajemnicy, w tym tajemnicy przedsiębiorstwa, z uwzględnieniem art. 5 ustawy o ochronie sygnalistów, pod warunkiem że sygnalista miał uzasadnione podstawy sądzić, że zgłoszenie lub ujawnienie publiczne jest niezbędne do ujawnienia naruszenia prawa zgodnie z ustawą. W przypadku wszczęcia postępowania prawnego dotyczącego odpowiedzialności, o której mowa w ust. 1 ustawy, sygnalista może wystąpić o umorzenie takiego postępowania. Uzyskanie informacji będących przedmiotem zgłoszenia lub ujawnienia publicznego lub dostęp do takich informacji nie mogą stanowić podstawy odpowiedzialności, pod warunkiem że takie uzyskanie lub taki dostęp nie stanowią czynu zabronionego.

Sygnalista może ponieść określone prawnie sankcje za dokonanie bezpodstawnego zgłoszenia, tj. jeżeli świadomie i celowo zgłasza naruszenie prawa, które w rzeczywistości nie miało miejsca (art. 57 ustawy o ochronie sygnalistów).

Pierwszeństwo korzystania z procedury zgłoszeń wewnętrznych ustanowionych przez podmiot prawny, którego zgłoszenie dotyczy

Przed złożeniem zgłoszenia zewnętrznego Samorządowe Kolegium w Suwałkach zachęca do korzystania z procedury zgłoszeń wewnętrznych podmiotu prawnego, którego zgłoszenie dotyczy w przypadku, gdy naruszeniu prawa można skutecznie zaradzić w ramach struktury organizacyjnej tego podmiotu, a Sygnalista uważa, że nie zachodzi ryzyko działań odwetowych. Po skorzystaniu z procedury zgłoszenia wewnętrznego Sygnalista zawsze ma prawo złożyć zgłoszenie zewnętrzne.

Dane kontaktowe Rzecznika Praw Obywatelskich

Zgłoszenie zewnętrzne można złożyć do innych organów publicznych lub do Rzecznika Praw Obywatelskich.

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich, al. Solidarności 77, 00-090 Warszawa

Infolinia: 800 676 676

e-mail.: biurorzecznika@brpo.gov.pl